

اولین همایش بین المللی نوآوری و تحقیق در هنر و علوم انسانی
The first International Conference on Innovation and Research in Arts and Humanities
سفرای صفوی در دربار عثمانی از منظر نقاشی
(با تاکید بر سفارت شاهقلی نزد سلطان سلیم)

دکتر مهدی محمد زاده
عضو هیئت علمی و دانشیار دانشگاه هنر اسلامی تبریز

چکیده:

نقاشی ایران عصر صفوی کمتر به موضوعات روزمره پرداخته و به سختی می‌توان حوادث تاریخی و درباری معاصر با نقاشان ایرانی را در آثار آنها مشاهده کرد. نقاشی عثمانی همان عصر برعکس، به وفور موضوعات معاصر خود را به تصویر کشیده است. به طوریکه می‌توان از آنها بعنوان اسنادی برای مطالعه تاریخ اجتماعی و سیاسی استفاده نمود. یکی از موضوعات قابل توجه در نقاشی عثمانی، حضور سفرای خارجی و به‌ویژه اتلچیان صفوی در دربار عثمانی است. مقاله حاضر با شیوه توصیفی-تحلیلی ضمن معرفی چند نمونه از نگاره‌های عثمانی مربوط به قرون ۱۶ و ۱۷ میلادی که به صحنه سلام سفرای ایرانی به سلطان عثمانی پرداخته‌اند، به مطالعه ترتیب و آداب این حضور و شناسایی هدایای رسمی ارسال شده برای سلطان عثمانی می‌پردازد. بر اساس نتایج، مهم‌ترین هدیه ارسالی، نسخه مصور شاهنامه شاه طهماسب می‌باشد که بعنوان هدیه تاجگذاری سلطان سلیم از طرف شاه طهماسب صفوی به استانبول ارسال شده است.

واژگان کلیدی: نقاشی عثمانی، سفرای صفوی، شاهنامه طهماسبی

Safavid ambassadors in the Ottoman court through the painting

Dr. Mehdi Mohammadzadeh

Department of Islamic Arts, Tabriz Islamic Art University, Tabriz, Iran

Abstract:

Safavid painting rarely focuses on everyday topics and it is hard to trace historical courtier events in the Iranian painters' works. On the contrary, Ottoman painting has depicted many of its contemporary topics. So, they can be used as evidences for studying social and political history. One of the significant issues in Ottoman painting is the presence of foreign ambassadors especially Safavid "Elchi"s in Ottoman court. This paper, having a descriptive-analytic perspective, introduces some examples of Ottoman miniatures of the 16th and 17th centuries that narrate the scenes of Iranian ambassadors' greetings to Ottoman Sultan; and studies the presence and identification of official gifts sent to Ottoman Sultan. Based on the results, the most important gift is the illustrated version of Shah Tahmasb's Shahnameh which was sent to Istanbul as Sultan Selim's coronation gift from Safavid Shah Tahmasb.